

EL TEATRE CATALÀ

Any I ■ Núm. 43
21 Desembre 1912

L'ANTONI PIERA en el protagonista de
La sagrada família

Fot. EL T. C., per Rozas

20 cènts.

Tercer folletí de 16 pàgines de **SENYORA AVIA VOL MARIT**, de J. Pous i Pagès
Segon folletí de 16 pàgines de **EPITALAMI**, de l'Ambrosi Carrión

REVISTA SETMANAL ILUSTRADA

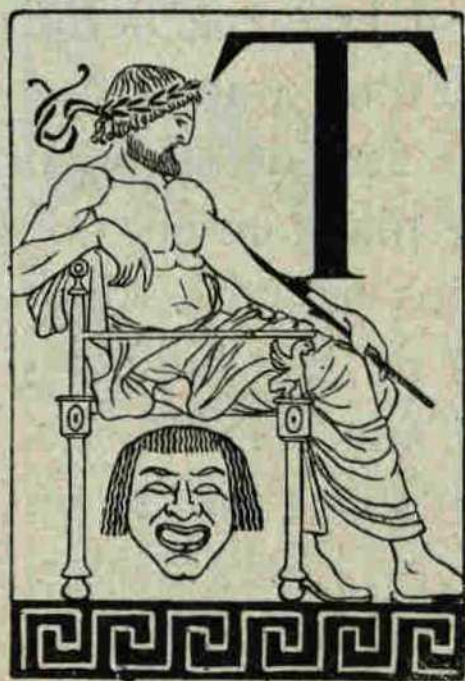
EL TEATRE CATALÀ

ANY I

BARCELONA : 21 DESEMBRE 1912

NÚM. 43

CRÒNICA

TOTS els que'ns ocupem de coses de Teatre hem coincidit en dol-dre-ns, censurant-ho enèrgicament, de la tendència generalitzada en l'actualitat entre les empreses teatrals, de donar un valor secundari a la deguda presentació de les obres.

Apart de que aqueixa desconsideració amb els autors i els públics demostra tant poc gust artístic com repugnant tacanyeria, es un insult que's fa i que's repeteix dia per dia a la gloriosa escenografia catalana.

Pel miserable estalvi d'un grapat de pessetes se fa un tort a la notable tradició escenogràfica de Catalunya, prescindint de la col·laboració dels que ara són els seus genuïns representants, i que tant han ajudat a donar un immens valor artístic a la nostra escena.

Les protestes del públic han estat generals, però cal que siguin estrepitoses perquè arribin ben be a les orelles dels empresaris tarats d'avarícia i mal gust artístic.

Dugues empreses cal senyalar, donant-los lo que's mereixen, que s'han apartat de la mal-sana corrent que ha donat motiu a les nostres censures. Els teatres Novetats i Espanyol han fet honrada labor artística, i s'han fet càrrec de que en l'escena tot es important, contribuint poderosament el decorat a donar relleu a les produccions dels nostres autors.

Ha fet més l'empresa del Sindicat i aquest es el motiu de les nostres més corals alabances. Ha obert nou camí als escenògrafs joves, dient-nos que l'art escenogràfic no

està en decadència a Catalunya, per part dels que'l conreuen.

En Josep Rocarol, que aquest es el nou i jove escenògraf que'ns ocupa, ha sorprès agradósament l'atenció general perquè en ell hi veiem una esperança i ens prometem belles ocasions d'aplaudir les seves encertades decoracions.

Correspon a un tècnic jutjar tot lo que a manera de fer i lleis d'escenografia correspongui, dient si en aquest concepte en Rocarol es un mestre o un neòfit, però en lo que no hi ha dubte es que es un pintor que sent, que té ànima d'artista i no treballa pel seu compte, preocupant-se solament de fer lluir la seva obra, sinó que s'entera de lo que es i lo que hi ha en l'obra que decora, i compenetrant-se amb l'intenció de l'autor, pinta, més que materialment i d'esma, donant a la tela l'ambient degut a la naturalesa i situació especial de l'obra.

De manera que'ls decorats den Rocarol—aixís ens ha semblat—no són un accessori decoratiu en la presentació d'una producció teatral, sinó un complement inseparable, com el gest a la veu.

Si algun defecte anessim a trobar en el novell escenògraf, seria el de que, pensant solament en pintar per una obra determinada, les seves decoracions sols tenen l'aire i l'ambient d'aquella obra, no essent, per lo tant, peces de repertori, d'aplicació a la babalà a tota mena de produccions escèniques.

No importa: en Rocarol no vol saber únicament de colors i pinzellades; pinta amb ànima, i es una sort poder-hi comptar.

I els que dubtin, que vagin a admirar la decoració del tercer acte de *La sagrada familia*, i aixís que s'aixeca el teló ja's penetraran de tot lo que va a passar durant l'acte, tanta es la justesa d'ambient que en Rocarol ha encertat a donar-hi. — X.

L'OBRA DE L'ARTÍS

QUI en la nostra terra, ont tant poca imparcialitat trobem per les coses de teatre, ont cada autor es un rei i cada crític un profeta, bo ens-e serà el parlar, en aquesta hora de serenor i repòs, fós ja el bronzir de les diverses crítiques, de l'Artís i la seva obra.

Farà cosa d'uns quatre anys que l'Avelí Artís va donar-se a conèixer al públic amb la primera comedia: *Quan l'amor ha encès la flama*, i l'obra d'ell que obtingué, per part del públic, més franca acollida fou *L'eterna qüestió*, aquesta veritable joia de la nostra escena. Aquella precisió en els caràcters, la naturalitat en el diàleg, el desenrotllament planer de l'obra, denoten ja un talent feliç pera sorprendre les més complicades situacions de qualsevol moment de la vida, pera, artísticament, trasplantar-lo a les taules. Recordeu la «Celia», dibuixada amb una riquesa de línies precises, sense afectació, tant agre-dolça!

Amb el *Mai se fa tard si el cor es jove* va patentitzar-se novament que l'Artís posseïa el *métier*, el domini de la tècnica. Perquè en el *Mai se fa tard*, la tècnica, resta tant ben armonitzada amb l'ànima de l'obra, que talment un hom sembla observar escenes viscudes o pressentides, i sempre dintre d'una ductilitat de diàleg que meravella, sense una sola paraula malsonant que l'enterboleixi. Encara s'aixeca davant dels nostres ulls la figura auriolada de la «Marí», amb el front coronat de seny, fortament segura de la seva conducta i de la seva missió. Oh, l'amable posta de sol del segon acte, evocadora de «La Beneta» i «En Pibernat», plena de frescor i poesia! I qui no recorda l'emoció pregonada del final de l'obra, l'escena den «Gabriel» i l'«Adriana»?

L'obra que, indubtablement, ha estat més discutida es *La sagrada familia*. Amb aquesta darrera producció l'Avelí Artís ha sabut enllaçar, cosa difícilíssima, les

seves qualitats d'escriptor modern amb el *savoir faire*, característica del seu talent. *La sagrada familia* és una de les millors obres amb que compta, des d'ara, el teatre català. Els dos primers actes són un model de construcció: en ells tota dificultat es vençuda; un gest, una paraula, prenen un relleu peculiar i únic. El tercer, un dels més discutits de l'Artís, a la meua humil manera d'entendre es d'una grandiositat imponent. Més que pel seu desenrotllament, per l'ambient que plana en ell, que contrasta amb el dels dos primers. Confessem no haver vist res de tant humanament aplanador com l'anyorament del patriarca, pare de tretze fills, que mor abandonat de tots i de tothom, en l'hora vesperinament dolça, mentres a dintre la masia un suau breçoleig, acompanyat d'una cançó maternal, s'ouen encara! *La sagrada familia*, més que una comedia es una tragedia.

S'ha dit, i no sense fonament, que l'Artís era, *potser*, l'únic que havia transportat a l'escena els costums de la nostra classe mitja: l'únic, perquè ho havia fet dintre l'exquisidesa del llenguatge i sense xabacanismes (valgui la paraula). I per altra banda, sense pretendre ser un sociòleg ni un reformador en cap sentit, de l'esperit de la seva obra, de les pregoneses de l'ànima dels seus personatges ne brolla quelcom de transcendentalment humà. I això es molt lloable i diu molt en favor del seu talent.

Ens hem deixat, per tractar-ho apart, un aspecte ben interessant de l'obra de l'Artís: l'humorisme. En l'obra seva no hi trobareu la ironia aristocràtica d'un Molière, ni la morbositat intel·lectual d'alguns autors, però en canvi quelcom de millor hi trobareu, de més humanament constructor; cap núvol d'escepticisme entela el seu pensament, ben al contrari, la rialla floreix fresca i franca, com una benedicció del cel a tot moment. I es que l'Artís no té un concepte malalt del món i de les coses; si una ombra implacablement fatal torba la serenor del seu esperit, no parteix del seu interior, ans dels tipus que veu, objectivament considerats. I això té un valor innegable.

JOAN MALAGARRIGA

VAGI COM HOMENATGE A «LA SAGRADA FAMILIA»

DEL GRAN AMIC I MESTRE AVELÍ ARTÍS

I

era un hom fruitós a qui el Senyor va beneir, voltant-lo de nombrosa niçaga, i tota la casa retrunyí de crits d'infants, de riures i de cànctics.

I el pare, opulent, com un gran cirerer fecond, eixamplava els braços protectors, com dugues branques curullades de fruita.

I en sos ulls hi havien mirades que passaven sobre'ls fills com una llarga carícia, i tenia en les mans un gest patriarcal de benedicció, i en els llavis unes paraules dolces i reposades.

N'hi havia d'alts i çapats, que ja arribaven a abastar-se les fruites del arbres per ses mans.

N'hi havia de somniadors, que s'encantaven esguardant els horitzons llunyans quan el sol se pon i s'escolta l'esquellejar de les remades que retornen.

N'hi havia de gosats, que somniaven en cavalcar corcers a córrer terres, portant bosses curulles d'or i una donzella a la gropa pera mocegar-li els llavis.

Fins n'hi havia un que furtava als seus germans i feia acotar la faç al pare i caure el plor pel rostre de la mare amorosa.

I també hi havia dugues donzelles quietes i humils, que a redós de la mare filaven i sabien les cançons antigues, i parlar a cau d'orella, roges de galtes, d'un galan que encar vivia en el país de la quimera.

I el pare, opulent de feconditat, extenia sobre tots una gran mirada i obría el braços amparadors, com pera beneir-los.

II

Mes vingué un jorn que'ls fills, trobaren estreta la llar paterna, i murmurs de mal-content sonaren per les cambres més llunyanes.

I el pare tenia una gran arruga al front,

i la faç inclinada, i les seves paraules eren dures i severes.

I la tempesta anava congriant-se, congriant-se per tota la casa, fins que arribà a retrunyir davant del pare, esclatant terrible i destructora.

No hi valgueren les paraules dolces de la mare, ni el plor de les germanes, ni les paraules del pare, que fou com un capdill que prega a la host que's dispersa, afollada de païra.

Se llençaren a escometre-s germans contra germans amb paraules terribles, i fins al pare afrontaren amb mots que's claven com coltells en son pit.

I fou el germà que furtava el que alçà el braç agressiu, ont hi llampegà el brill impur d'una daga.

.

I el cor del pare's trencà, i abandonant la casa aquella, repenjat en una dolça filla i l'esposa, partí a unes montanyes llunyanes.

I els fills se dispersaren uns, i altres restaren atuits en la llar paterna, buida de cançons i pesanta de silenci.

Tal com si un vent malastruc hagués arrencat totes les fulles de l'arbre ont abans niaven els aucells, i que ara s'estava en la nit, orfe de llum, de cançons i d'ufana.

III

I quan el pare fou al cim de la montanya, ne vegé d'altres de més llunyanes que no li deixaven ovirar la casa seva.

Sentí llavors que la seva vida s'anava extingint, com el flam d'una llantia a la qual manca l'oli.

Eren els seus fills com fulles disperses llençades a tots els vents pera escampar-les per la faç de la terra.

I ell sentia un gran desitg de poder-les abastar totes, pera posar-se-les sobre'l pit, com si fossin moixons mancats de mare.

I en les nits, el record no li deixava cloure els ulls, i desvetllava l'esposa, pera fer-li contar les coses de quan eren infants, i aixís, sentint-li-ho repetir, evocar més potent la imatge dels anyorats.

I a l'esser dia corria a embadalir-se da-

vant d'una pastora que duia un infant penjat al pit, i li recontava tota la vida dels seus fills amb paraules tremoloses.

Mes jamai besà l'infant, car li hauria semblat que furtava als fills llunyans si els seus llavis ofrenaven a un extrany la carícia.

I llargues horas se'l veia amb els ulls clavats en les montanyes impietoses, que li privaven de veure la llar ont els fills pujaven.

IV

I fou al caure d'una tarda, en la magnificència i solemnitat d'una posta tardoral, que ell ve sentint en la solitud la remor d'unas veus, i tot se va estrémer.

I la remor creixia, com si fos un riu que s'infla de la pluja i brunzent s'avança.

Com un gran vent que, passant sobre'ls boscos, escabella els arbres i els fa cantar, com gegantina lira.

Eren els fills, la niçaga opulenta que tornava, anyoradica, cercant l'ampar de sos braços, tot cantant un himne de goig.

I allavors ell alça les mans en un suprem gest de benedicció, i amb un esclat formidable d'ubriaguesa volgué cridar-los tots pera confondre-ls en un sol bes, en una sola paraula.

Mes el seu cor no pogué contenir tanta joia, i caigué sobre les lloses retut pera sempre.

El sol, roig triomfalment, en la posta magnífica, el cobrí amb el mantell de porpra dels vencedors.

El murmur dels fills fou com un gran himne de victòria, que l'envoltà amb ses onades d'harmonia.

I al lluny de la montanya la veu de la pastora cantava a son infant, penjat del pit per adormir-lo.

I fou son cant com un clarí que deia el triomf de la vida, sobre'l pare mort victoriós, en la niçaga nombrosa, que tornava a ell anyoradica de l'ampla mirada protectora, i de l'amplitut dels braços, que'ls tancava tots en una sola abraçada.

AMBROSI CARRIÓN

MÚSICA

EN EL TEATRE DEL LICEU

«EL BARBER DE SEVILLA»

L'òpera, *El Barber de Sivilla*, que, en lo còmic no hi ha més enllà, posseeix el dò de no perdre mai l'aire frescal de la juvenesa, malgrat la sentantena d'anys que, poc més o menys, compta; però això es degut a que la comedia, en extrem jocosa, de Beaumarchais, es aprofitada felicíssimament per Rossini, qui escrigué una partitura que encaixa admirablement en l'ambient de l'obra.

El teatre era ple de gom a gom.

L'eminent diva espanyola senyoreta de Hidalgo, en sa encisadora «Rosina», estigué insuperable: el seu cant, d'exquisides ressonàncies, arrencà de l'auditori frenètics picaments de mans, i més singularment en la lliçó de cant, amb el vals de *Mireille*, de Gounod, que conté una filigrana de notes repetides, les quals emeté irreprotxablement; dit vals merquè els honors del *bis*, després de llargs aplaudiments.

Notem que la veu de la senyoreta de Hidalgo es més arrodonida, i el sò més armoniós, puix que, no esforçant-se, canta amb molta seguretat, i la seva emissió es sumament argen-

tina, per lo qual no dubtem en declarar que es un dels estels de més magnitud en la lírica constelació.

Ara, respecte al colossal Stracciari, de tots es sabuda la creació que fa del protagonista de l'obra; en la cavatina del primer acte, ja no hi ha més que demanar, puix no es possible més pura dicció i faisó de viure el personatge. Es una garlanda mai fruida d'aplaudiments la labor de tant excels artista, especialment en el duo del segon acte amb la senyoreta de Hidalgo, en el qual ambdós foren ovacionats.

El tenor Chiarof, infadigable, posà de relleu les ja conegudes qualitats de bon cantant, portant a cap discretament el seu delicat treball, per lo que el públic el premià de bona voluntat.

El baix, senyor Rossato, contribuí al conjunt armònic de l'òpera, essent mitjanament el demés artistes.

En síntesi, un *Barber* d'aquells que fan soroll, puix a la justa interpretació de la senyoreta de Hidalgo i l'Stracciari hi fou inclosa la de l'orquestra que, baix la intel·ligent direcció del mestre Falconi, estigué admirable, repetint l'hermosíssima simfonia rossiniana.

Rebi el mestre Falconi nostra més sincera enhorabona. — ORPHEUS.

Bocet de la decoració del tercer acte de «La Sagrada Família»

“La sagrada familia” i la crítica

LA Premsa de Barcelona ha judicat unànimament *La sagrada familia* com una obra perfecta, acabada.

De bona gana publicariem íntegres les crítiques que s'han fet de la comedia de l'Artís si aquestes, per la seva extensió, ens ho permetessin.

No podent satisfer el nostre desitg, ens concretarem a copiar parrafades, perquè'ls llegidors vegin com s'ha rebut l'obra del nostre volgut amic.

L'E. Batlle, en *El Diluvio*, diu, entre altres coses:

«Avelino Artís, con un talento envidiable, ha sabido salvar con habilidad todos los

obstáculos y vencer todas las dificultades para manejar teatralmente todos aquellos conflictos. Las escenas se suceden con ilación absoluta y los personajes expresan su situación con claridad.»

Den J. M. Jordá, en *El Noticiero*:

Josep Rocarol

Fot. Audouard

«No dudo en calificar esta comedia de don Avelino Artís como una de las mejores producciones del teatro regional.

»Sorprende en primer lugar *La sagrada familia* como revelación de un verdadero temperamento de dramaturgo. Es obra de una asombrosa habilidad técnica, de un perfecto conocimiento y dominio de lo que es el teatro, sin que esa habilidad constructiva perjudique a la espontaneidad ni a la sincera expresión de la concepción artística. Todo en la comedia es verdad, todo es naturalidad, todo en ella nos da una impresión de vida intensa. El cuadro de familia, de *la sagrada familia*, un matrimonio con trece hijos, de una artística variedad en sus caracteres, todos perfectamente definidos, constituye un de-

finitivo acierto. Y el autor parece haberse recreado en acumular dificultades en la producción para resolverlas. Es toda la obra un alarde de la maestría del señor Artís en dibujar los tipos y en moverlos, sin que en ninguna ocasión decaiga el interés. En el primer acto parece imposible que se pueda, en el teatro, presentar en escena tan numerosa familia sin echar mano de recurso efectista ninguno. Hay en el segundo acto otra escena que acredita como maestro al señor Artís: la de la declaración del Doctor a Cristineta, y es de un atrevimiento y de un arte consumados la escena del acto último, en la que el padre recuerda los primeros años de todos sus hijos. Sólo poniendo en ella el arte y la emoción que ha puesto el autor y que logra comunicar intensamente al público era posible vencer aquella, al parecer, insuperable dificultad.

» Uno de los más felices aciertos de Avelino Artís, y que da mayor valor a su producción, es lo podríamos llamar derivación de la comedia en el acto tercero. Es demostración de la sinceridad y de su honradez artística. Pudo hacer el comediógrafo un acto tercero de gran público, a base de lo que tiene de pintoresco y de interesante externamente el cuadro que presenta en los actos anteriores, pero ha preferido cambiar el rumbo en el final, condensando, en aquella última parte, la concepción psicológica de las figuras principales, la del padre especialmente, que adquiere un extraordinario relieve y logra conmover hondamente.

El éxito de *La sagrada familia* ha sido uno de los más espontáneos y unánimes del teatro catalán. Fué llamado el autor, entre grandes aplausos, ocho veces al final de cada acto.

Den Román Jori, en *La Publicidad*:

« Con obras como la de Avelino Artís se demuestra la vitalidad del Teatro Catalán. Es corta la producción del joven autor. Y en el poco tiempo que lleva escribiendo para el teatro ha demostrado, con su habilidad y talento, sus excelentes condiciones para cultivar la comedia moderna. Tiene envidiables dotes de observación; posee como nadie el sentido de la realidad. Su puño es firme para dibujar las situaciones; su pluma es ágil para escribir un diálogo limpio de todo afeite retórico.

» Pero ahora se nos presenta con *La sagrada familia*, con una comedia de corte magnífico y de irreprochable construcción. No sabemos qué admirar más en ella, si la justeza de la observación, la exacta medida de las proporciones, la sencillez y naturalidad más encantadoras o la frescura que en todas las escenas y en el diálogo resplandece. Es una acción tan tenue que puede decirse que la obra apenas tiene argumento; pero el interés nunca decae; siempre se mantiene despierta la curiosidad de los espectadores, que escuchan con deleite las innumerables bellezas que la obra contiene.

» No puede desarrollarse con mayor sencillez la obra. El ambiente es puro y natural. Toda esa serie de caracteres distintos, de diversos temperamentos, unidos por el lazo de la sangre, que hacen vida común en el hogar paterno, dan notas de alegría, de tristeza, de ternura, de desconsuelo, de dolor. Pequeñas envidias, celos, rivalidades, alegrías, juegos, todo se mezcla y se confunde. Una familia numerosa es como un reflejo del mundo social. Y así en esos dolores y alegrías se forma la vida. Y en medio de esa algarabía filial, la aparición de un tío solterón y lleno de bondades completa el cuadro.

» En el segundo acto se mantiene la gracia y frescura de la obra con tanta fortaleza como en el primero, que es una obra maestra de habilidad y de concisión.

» Y aquí termina la obra. No se puede pedir mayor sencillez. Cada acto es un cuadro completo y acabado.

» Se necesita poseer un completo dominio de las tablas para hacer mover con desenvoltura a todas esas figuras y para mantener el interés de la acción en obra que no la tiene.

» Avelino Artís ha triunfado. Puede considerarse *La sagrada familia* como una de las mejores y más acabadas comedias del teatro catalán. De cuantos intentos se han hecho para hacer arraigar este género de comedia en la escena catalana, el de Artís, que ya no es intento, puede considerarse como el más afortunado.

» Tiene la comedia un ambiente completamente catalán, ciudadano. No hay nada grosero. Y tampoco hay refinamientos extranjerizados que cuadran mal en nuestro carácter. Es un ambiente de Barcelona, bien catalán y muy de la clase media.

Den J. Morató, en *La Veu de Catalunya*:

« L'exposició es clara, precisa, com no's podia esperar de les dificultats que duia aparellades. I ella sola acreditaria de comediògraf a l'Artís, encara que'l segon acte no fos tant ferm com es ni respongués de manera tant satisfactoria a la bella promesa que tanca el primer. Perquè cal observar que de l'exposició a l'esclat del conflicte, la comedia se sosté a la mateixa altura i avença en el mateix tò brillant. I també en el segon acte hi ha veritables troballes, començant per ser-ho l'aparició, al bell punt d'iniciar-se, de tota la taulada familiar, presidida pel pare y honorada per un doctor de mitja edat, presumpte pretendent d'una de les noies, amb la qual acaba casant-se.

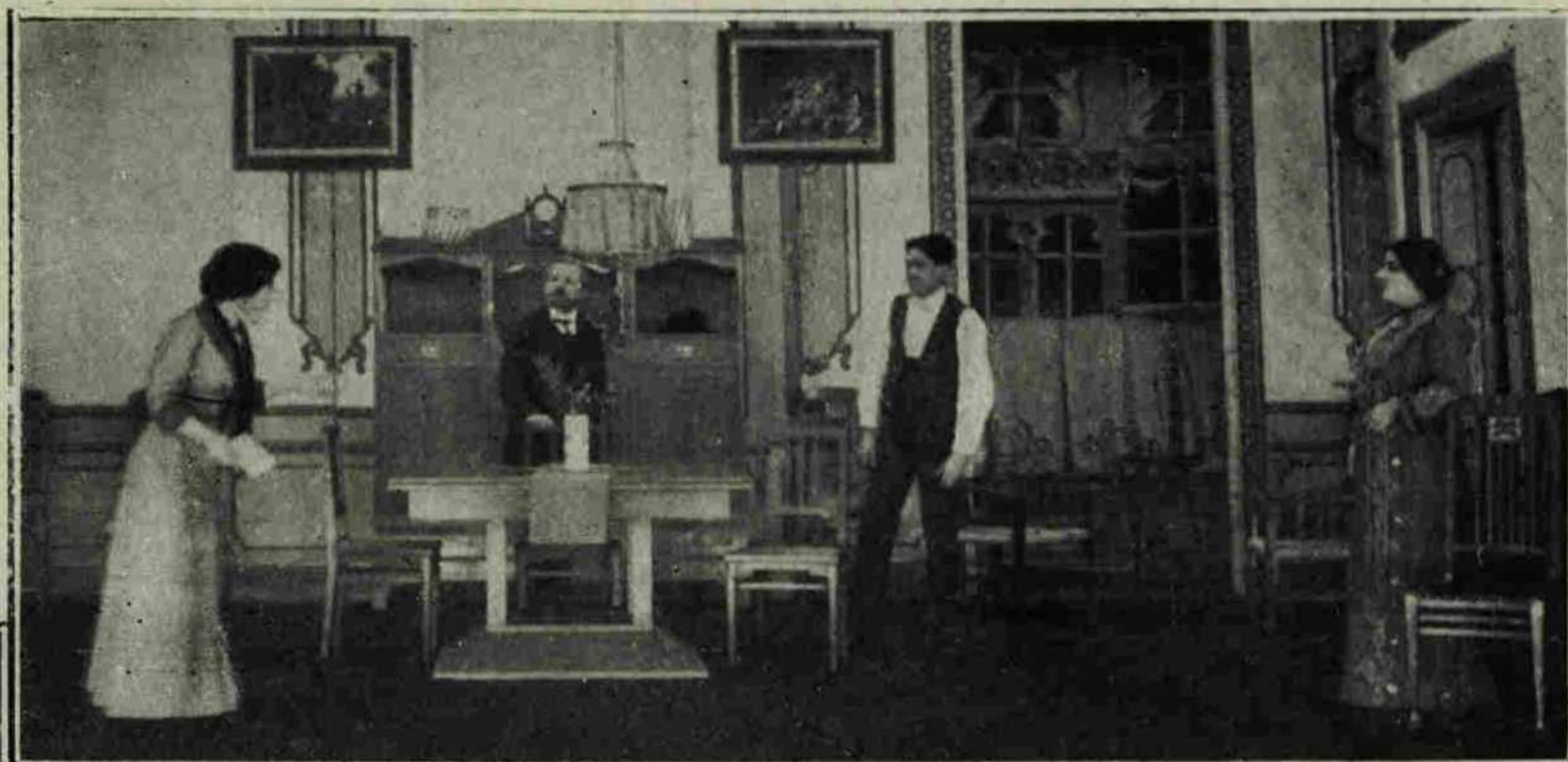
» Ja he dit que en aquest acte esclata el conflicte. En certs instants sembla que la família s'hagi de dissoldre sobtadament, sense remissió, sense esperança. Un fill, el que aporta majors recursos al sosteniment de tots plegats, decideix casar-se; un altre resol expatriar-se; un tercer, el llibertí, es tret del despatx hont estava per haver-se descobert una diferencia d'interessos i per saber-se la seva inclinació al joc, en el qual ha perdut una forta soma, de que'l germà casat li havia fet entrega pera dur-la al seu pare, a qui la devia. Amb aquests antecedents la baralla general era necessaria, i esclata amb força, cloent magníficament el segon acte.

» Però ve'l tercer i sembla que'ns trobem davant d'una altra obra. La família, reduïda al pare, la mare i una de les filles — per ser casada l'altra amb el metge — viu en la propietat d'un parent, mentres els nois se la campen cada hu pel seu cantó, entregats a les propies forces. Som entre montanyes, en la solitud d'una hisenda. I el pare, malalt, anyora els fills i sent que la mort s'acosta. Però arriben el doctor i la filla gran i anuncien pera aviat l'arribada de la part dels altres fills que no es expatriada. I quan se'ls sent que venen i la mare i la germana i el promès que a l'últim ha trobat aquesta, se llencen costa avall a esperar als que pugen bulliciosos, el pare, a qui han deixat sol al peu de la casa, reb tant forta impressió que'l mata en la solitud.

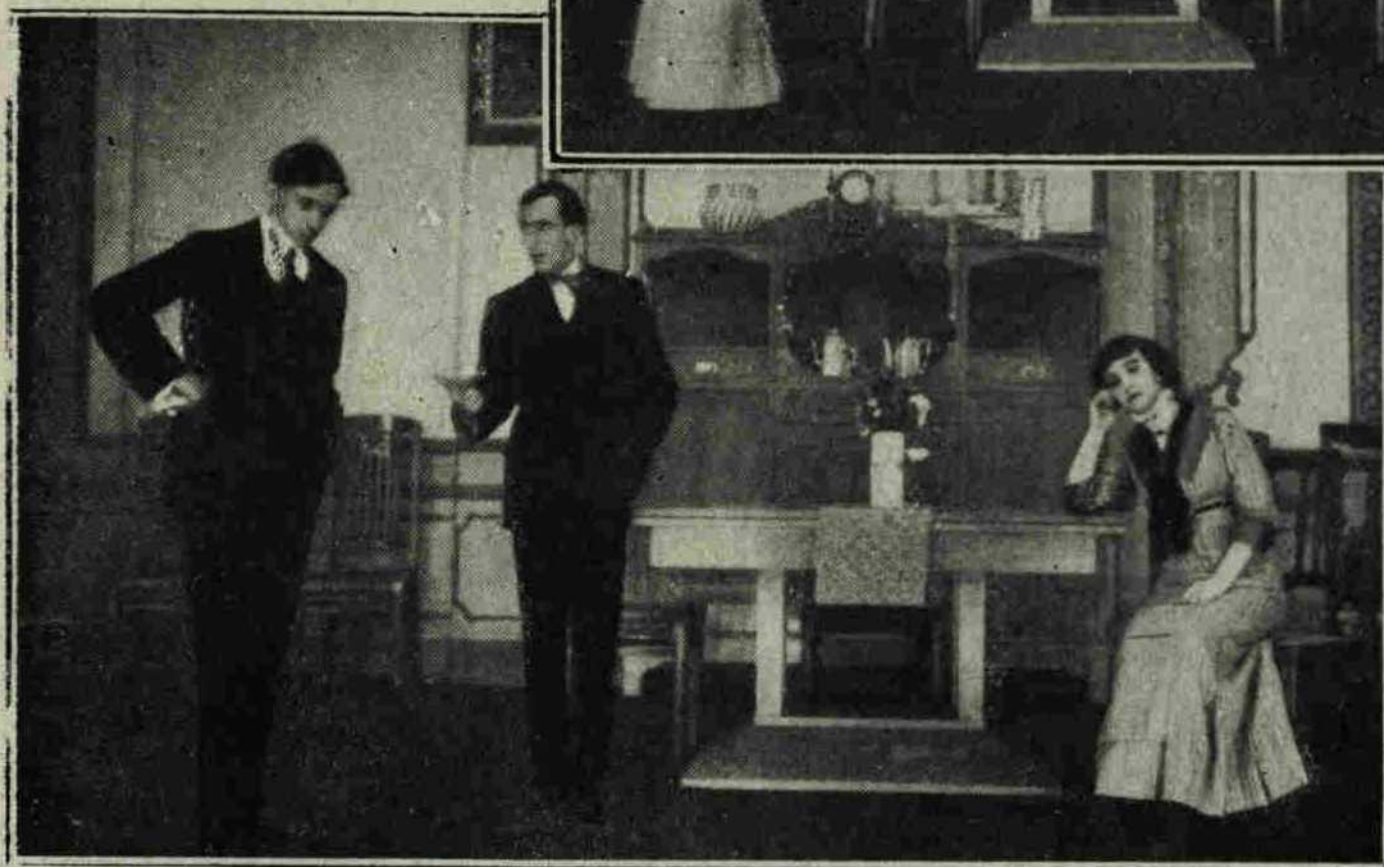
» La tònica, l'ambient, tot canvia en aquest últim acte. Sembla com si l'autor l'hagués imaginat apart dels altres dos, empenyut per la necessitat de solucionar un problema de complicació excessiva. Per

LA SAGRADA FAMILIA

QUATRE ESCENES
DE L'ACTE PRIMER

Silveri, senyor Casanovas.—Flora, tindrem un disgust!

Pasqualet, senyor Puig. — ... Seguint per aquest camí, acabarà com els papàs, si es que han acabat : dos d'un cop.

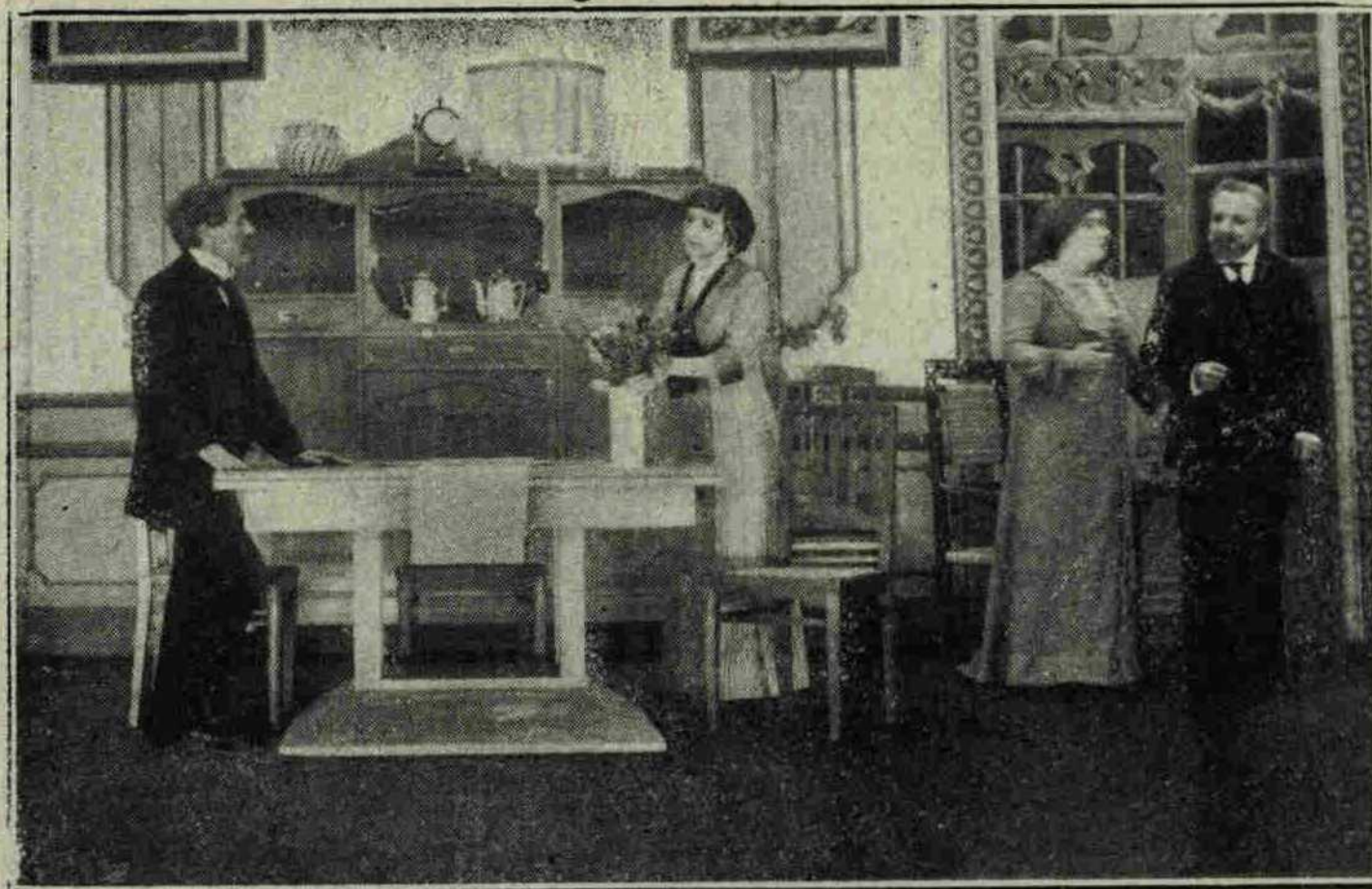
això fa l'efecte de que la solució no correspon a l'amplitud dels antecedents. Aquell final es, si se'm permet la frase, massa «modernista».

«Lo qual no es obstacle pera que la comedia, baix el punt de vista artístic, mereixi tota llei d'elogis. Qui ha fet aquells dos primers actes ja pot ben anar sol. D'aquí que un hom pugui fer objeccions al tercer sense haver de témer que aquestes hagin

de perjudicar l'èxit merescut de la comedia, prou forta, al cap-d'avall, pera poder-les aguantar sense ressentir-se'n.

Den J. R., en el *Diario del Comercio*:

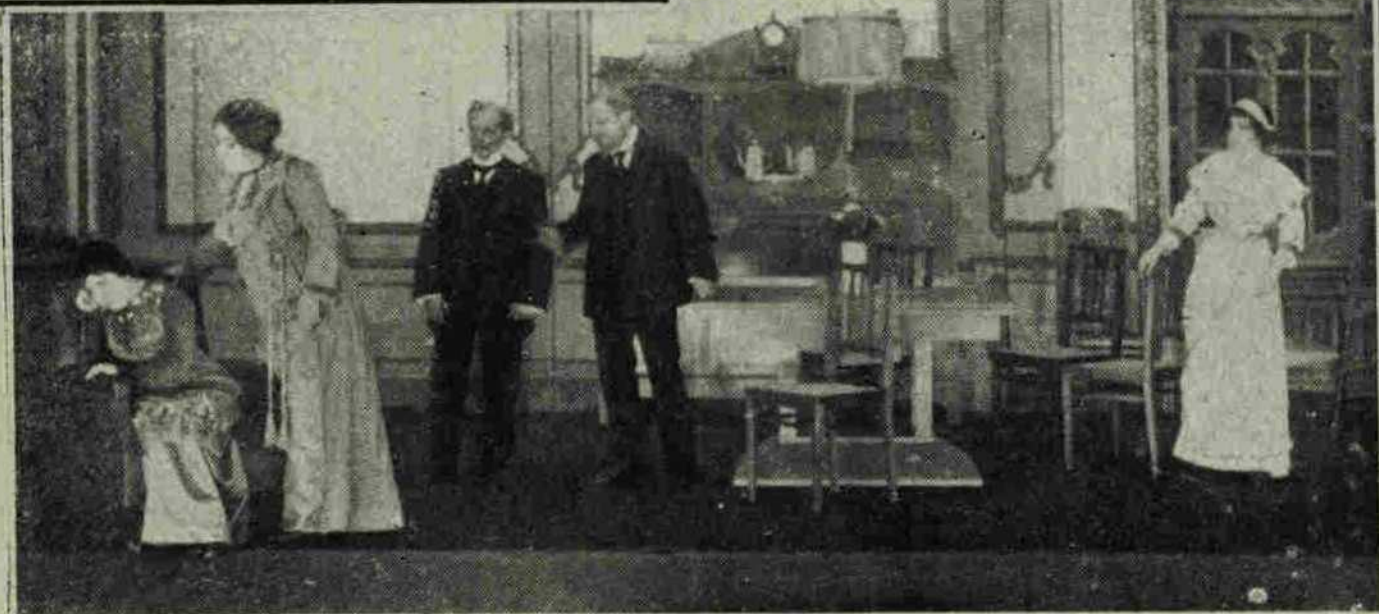
«Los procedimientos, la manera, el *savoir faire* de Artís no tienen paralelo entre nuestros jóvenes

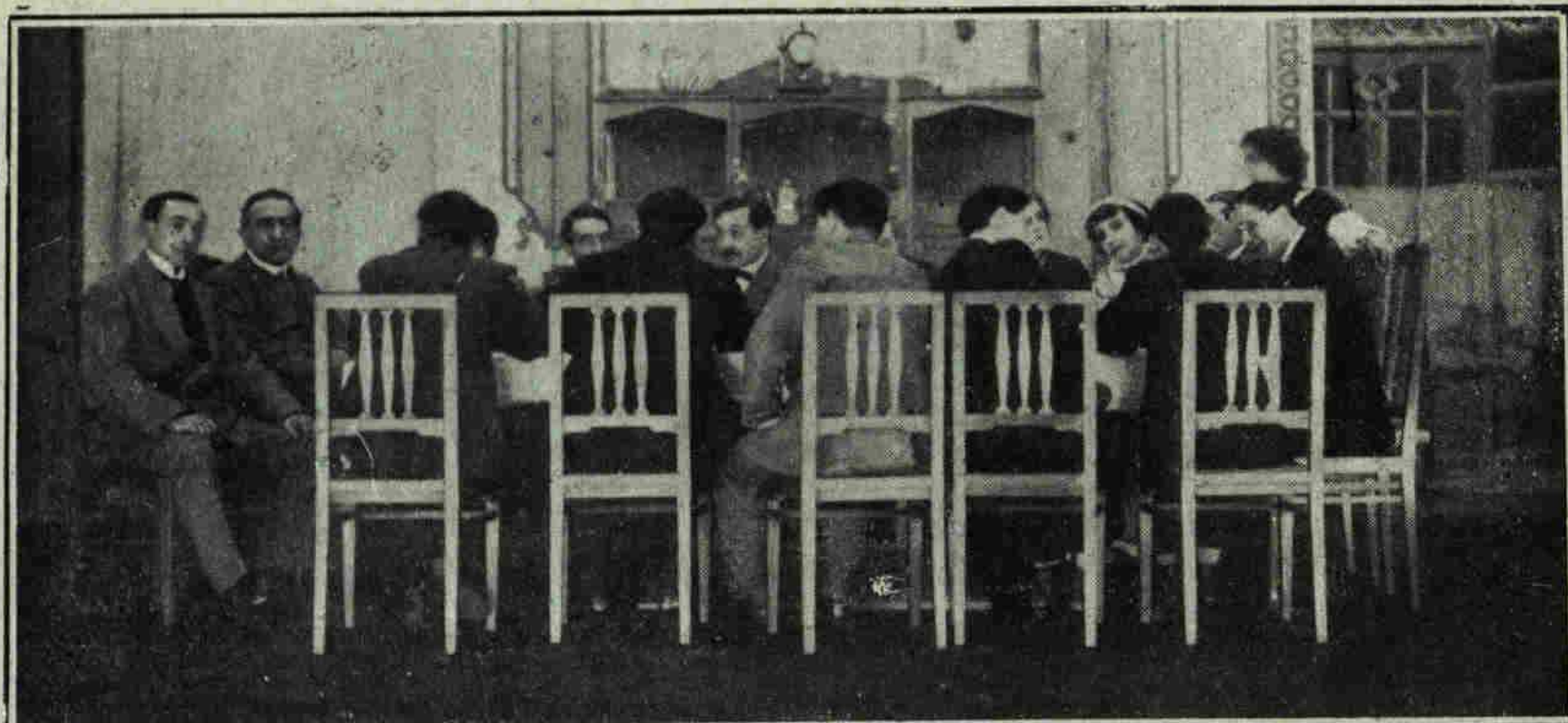

Flora, senyoreta Mestres.—Doncs tingui, fem canvis... Aquestes be podrà portar-les.

Donya Cristina, senyoreta Fremont.—No t'ho prenguis malament, filla meva.

Cristineta, senyora Baró.—Deixin-me! Deixin-me!

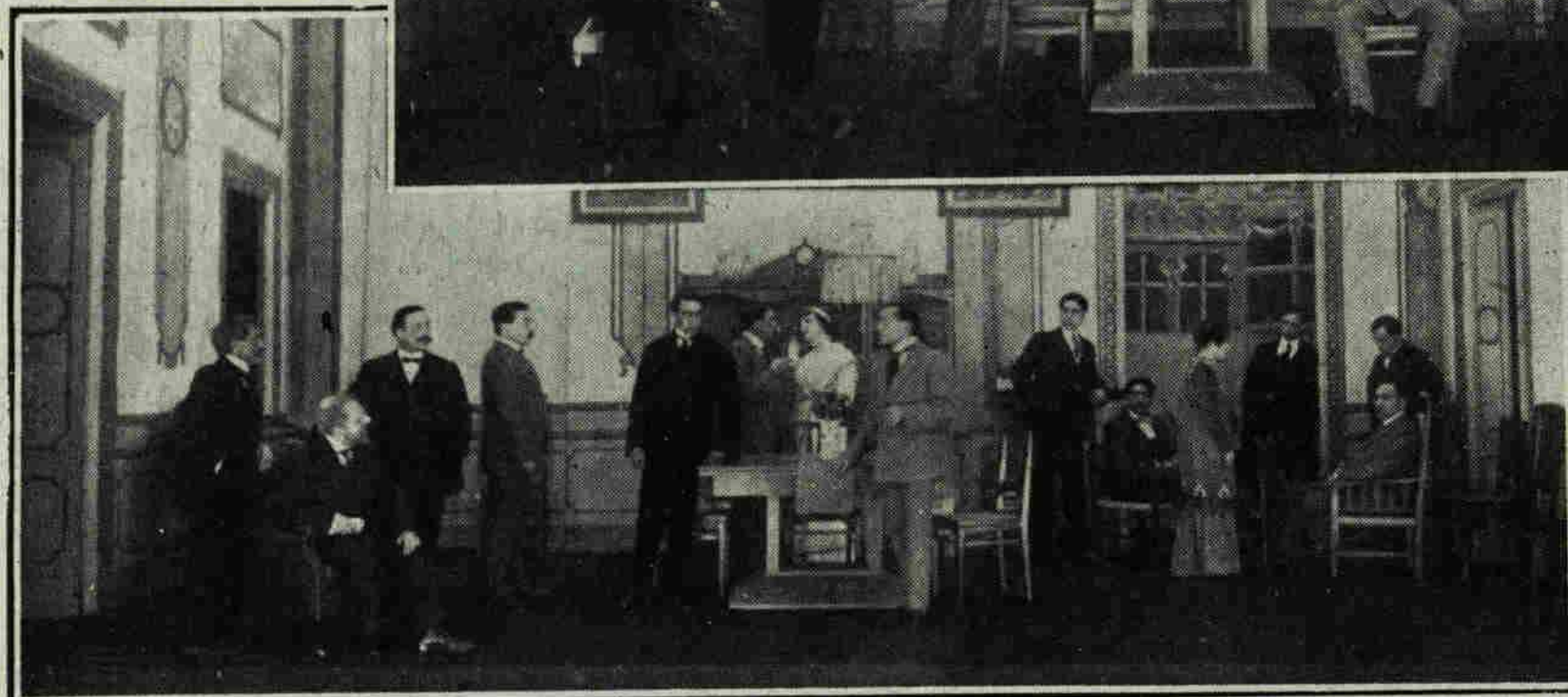
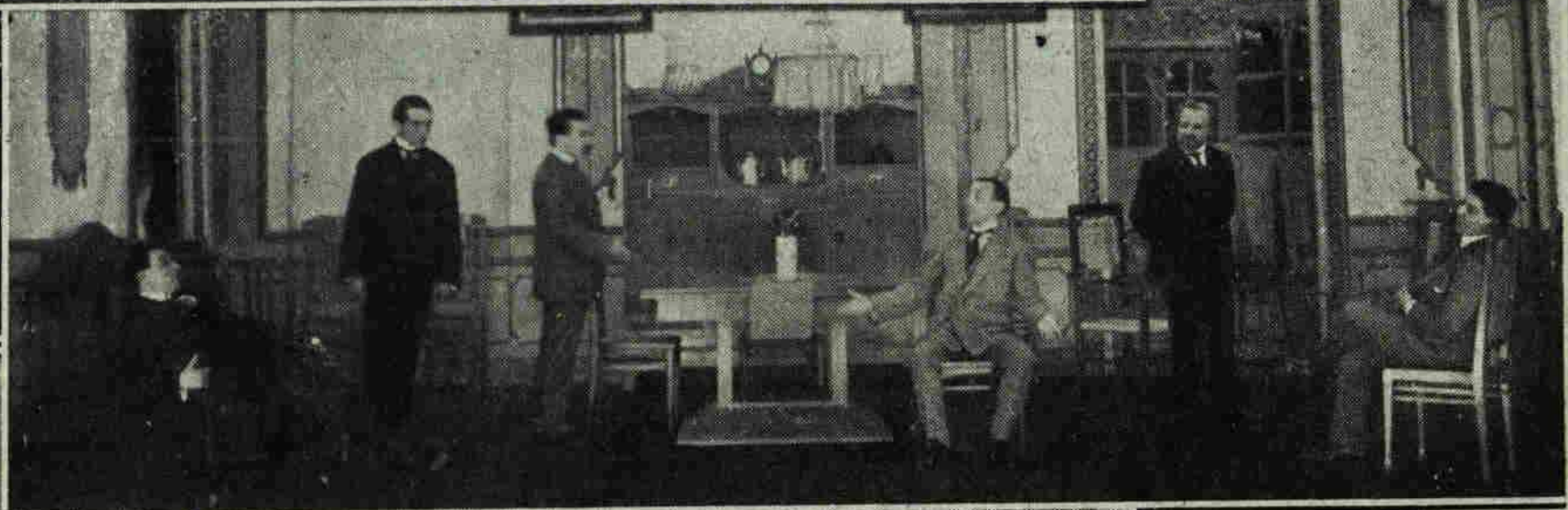

LA SAGRA- DA FAMILIA

QUATRE ESCE-
NES DE L'ACTE
SEGON

Ignasi, senyor
Galceran. — No la
té catalogada, la
nostra edat?

Ignasi, senyor Gal-
ceran. — Es que, ben mi-
rat, no's pot parlar de
res aquí, a casa!

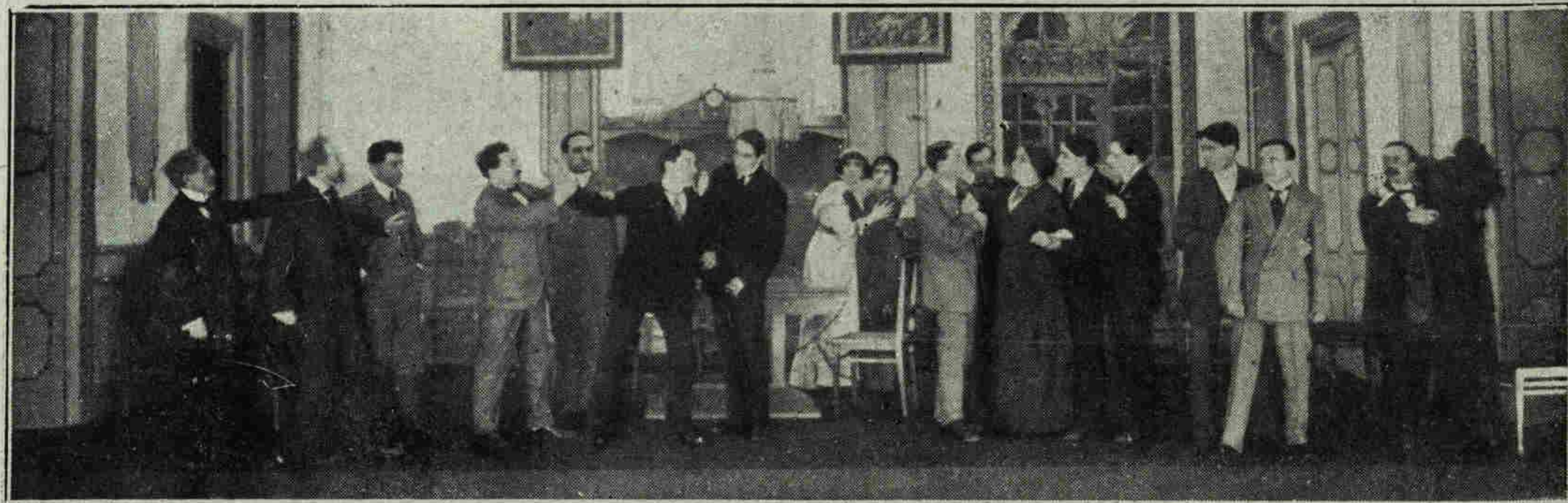
Don Anton, senyor
Piera. — I tu, qué sabs?

dramaturgos; hay que buscarlo entre los modernos autores franceses, tal es su distinción y flexibilidad en el diálogo, la sobriedad en las escenas y el dominio de la técnica, que en obras como *La sagrada familia* constituye por sí solo un éxito.

De l'Alexandre Plana, en *El Poble Català*:

«Dintre d'una estètica dramàtica que dongués una essencial importància a la complicació de l'argument, les obres de l'Avelí Artís representarien l'exemple oposat: el de la comedia, l'acció de la qual es tant senzilla, que la distribució en actes se fa solament pera no fadigar l'atenció del públic. La

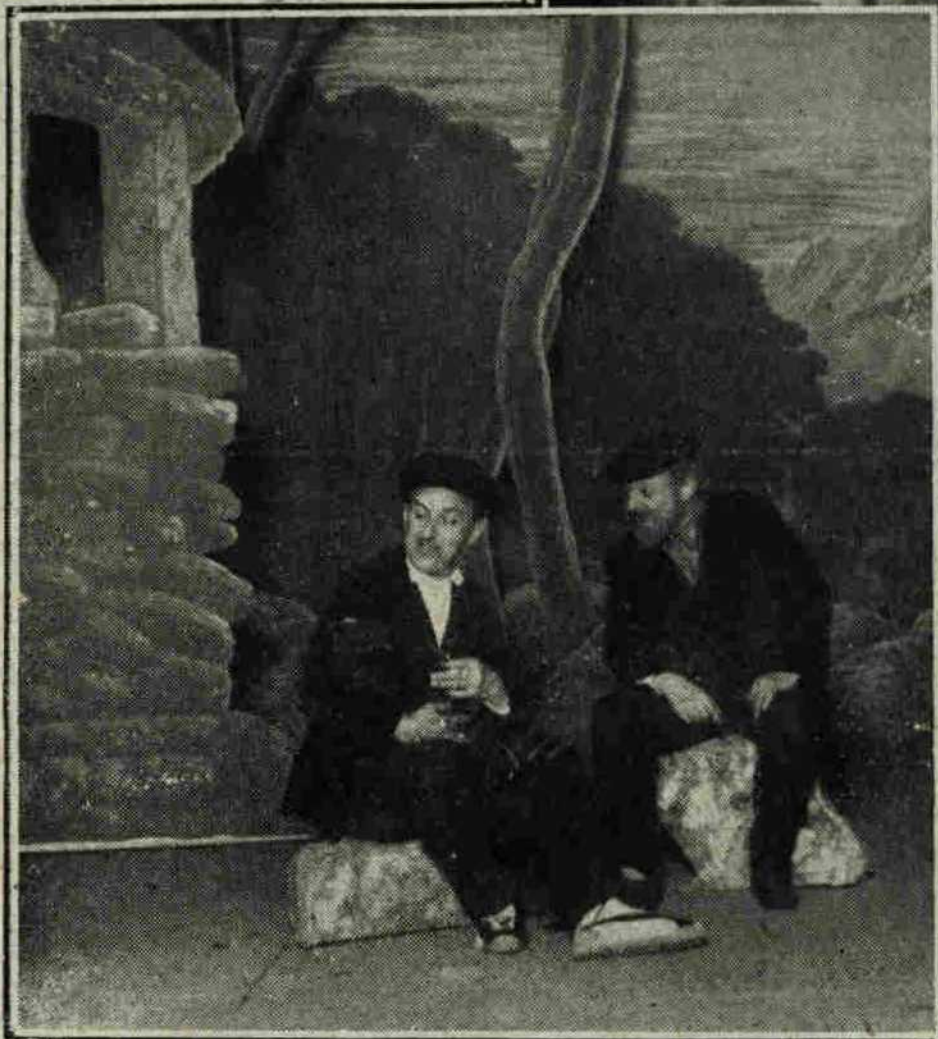
norma més generalitzada en el teatre es la de que cada fi d'acte sigui una darrera escena, es a dir, que l'acció quedi agotada per les peripecies sobrevingudes; que ja no pugui anar més endavant sense un canvi complet. Es de veure com els autors, pera resoldre'l conflicte de l'acció que s'acaba, se valen dels trucs més sorprenedors o més ben preparats des del començament: la mort d'un personatge i una fugida són els dos recursos d'aplicació més descansada. Es l'habilitat dels que saben trobar la fórmula de donar tantes orientacions a una obra dramàtica com actes hagi de tenir, com si fossin varies accions diverses reduïdas a una unitat exterior. Es un dels motius que fan pesar sobre'l teatre el baix valor de l'«efectisme». Si la realitat de

Escena final : Don Anton, senyor Piera. — M'heu de matar! M'heu de matar!

LA SAGRADA FAMILIA

QUATRE ESCENES
DE L'ACTE TERCER

Melcior, senyor Bardem. — Devegades te miro encantat, com davant la verdor dels prats, la blavor del cel i el rossejar d'un camp ple d'espigues...

Don Anton, senyor Piera. — Se us fa força maco, aquest xicot...

cada una de les hores de l'any es una gradació de tons que fa insensible el pas d'un to a un altre, — talment com els dos crepuscles del matí i del vespre —, si en la vida les sotragades més intenses i els moments de crisi més aguts arriben insensiblement i esclaten de sobte, en el teatre hauria d'esser lo mateix. Quan veiem com s'atança l'hora de la

mort d'una persona estimada, el dolor que sentim no es comparable al que'ns atueix quan se li ha aturat el moviment del cor, perquè l'agonia es encara una manifestació de vida. Aixís, d'una manera paralela, en l'escena haurien de desenrotllar-se les accions dramàtiques sense una separació massa marcada, sense altra distribució del temps de du-

Cristina, senyora Baró. — Què té el papá?

Doctor Anguera, senyor Viñas. — Avelam: me sembla que ja se senten enraonaments...

rada en actes que l'exigida per l'espectacle mateix. Ha de reduir-se tot lo que's pugui l'element de ficció, sense'l qual no s'imagina el teatre, pera donar més espai a l'element de la realitat.

»L'Avelí Artís sembla que se n'hagi convençut, des d'un bell principi, d'aquest programa de tècnica dramàtica, perquè en totes les seves obres el realitza. I en la seva darrera comedia amb més rellieu encara. *La sagrada familia*, si queda dividida en tres actes es perquè l'autor no ha volgut concentrar en un sol acte el pensament de la seva obra. Entre'l primer i el segon acte no hi ha un espai buid que dongui a cada un una diferenta tonalitat. Quan el teló s'aixeca sobre la primera escena de l'acte segon ens sembla que reprehen els actors una representació interrompuda. I l'acte terç, malgrat el canvi de lloc i l'espai de temps que se suposa escolat, es tot ell el ressò que deixaren les escenes dels dos actes precedents. *La sagrada familia* es, doncs, un exemple notable de continuïtat de l'acció escènica, i es per això que tanca una unitat perfecta.

»Com en totes les comedies de l'Artís, els personatges se mouen amb facilitat gens forçada, i el diàleg brolla com una vena d'aigua, sense adonar-se'n el públic del temps que dura cada acte. I això es una virtut fonamental pera'l comediògraf.

De l'Emili Tintorer, en *Las Noticias*:

«¡Qué hermoso, qué pintoresco, qué divertido el cuadro de esa familia burguesa con sus pequeñas miserias y tribulaciones, y los pequeños dramas de cada miembro de ella luchando en la vida según su temperamento e idiosincrasia! Nos sorprende el cuadro por su originalidad escénica. Son tipos vigorosos y reales, son escenas de la vida que recuerdan, por su verdad psicológica, por su colorido, por su amenidad y firmeza, aquellos prodigiosos cuadros de la *Comedia humana*, de Balzac.

»Avelino Artís, con plausible osadía, presenta en escena la comedia verdadera de nuestras costumbres, de nuestras gentes, de nuestras pasiones, pequeños defectos y virtudes con visión sintética y al propio tiempo artística. Es el naturalismo verdadero, es la obra de arte sin trampa y sin afeites; es la comedia que nos interesa, por ser nuestra comedia, la de nuestros amores y dolores, de nuestras ilusiones y desengaños. Es la comedia moderna, reflejo de nuestra vida, que hasta hoy pedíamos en vano a nuestros autores dramáticos catalanes.

»No he de explicar los incidentes, pequeños incidentes pintorescos de ese hogar en que anidan tan diversos temperamentos, tantas virtudes y tantas pasiones. Baste decir que todos ellos contribuyen a dar relieve al gran cuadro que nos ofrece el artista en su sintética visión.

Segueixen uns comentaris desfavorables al tercer acte, que no agradà al notable crític, i acaba així el seu article:

«No importa. Es una obra hermosísima, divertida, interesante. Estos dos actos demuestran que Cataluña tiene un autor moderno, un artista sincero, sobrio y digno de un gran teatro.»

El senyor Font de Boter, en *El Correo Catalán*, fa una serie d'objeccions al títol de *La sagrada familia*, que troba irreverent i irònic. Això l'ha impossibilitat de fer una crítica de l'obra, perquè, fixat en lo que va ferir les seves idees religioses, prescindí del valor de l'obra artística que devia criticar. No obstant, diu que:

«El señor Artís ha demostrado, en los tres actos de este drama, dominar la técnica y el diálogo, puesto que sale muy bien librado del cúmulo de dificultades que reunió para vencerlas.»

* * *

Aquest es el concepte que'ls crítics solvents tenen respecte l'obra del nostre company. No n'han parlat encara el senyors Rodríguez Codolà, de *La Vanguardia*, que's troba fòra de Barcelona, i Brugada, del *Diario de Barcelona*.

Els crítics sense cap mena de responsabilitat ni criteri, com el senyor R. C., de *La Tribuna*, «Vitel», de *El Liberal*, i M. F., de *El Intransigente*, han reventat l'obra.

Els eternals envejosos, els despitats, els que, pera estrenar una obra, a manca de talent s'han de valer de tota mena de *chantages* artístics, havien d'actuar una vegada més.

L'Artís deia que la reventada d'aquests senyors ha estat per ell fer més plena la seva satisfacció d'aquests dies.

L'Artís i els interpretadors de la seva obra rebent l'ovació del públic al final del segon acte

Fots. EL TEATRE CATALÀ, per Rozas

SCHUMANN

ENSOMNI

♩ = 100. (♩ = 84.)

p

con Ped.

The first system of musical notation for 'Ensomni' by Robert Schumann. It consists of a grand staff with a treble and bass clef. The key signature has one flat (B-flat). The tempo is marked as quarter note = 100, with a note in parentheses indicating a quarter note = 84. The dynamics are marked as piano (p) and con Pedal (con Ped.). The music features a flowing melody in the right hand and a supporting bass line in the left hand, with various fingerings indicated by numbers 1-5.

The second system of musical notation for 'Ensomni'. It continues the melody and bass line from the first system. The right hand has a melodic line with some grace notes, and the left hand provides harmonic support. A 'ritard.' (ritardando) marking is present towards the end of the system.

The third system of musical notation for 'Ensomni'. The musical texture continues with intricate fingerings and a steady flow of notes in both hands.

The fourth system of musical notation for 'Ensomni'. It includes a 'ritard.' marking and continues the development of the musical themes.

The fifth and final system of musical notation for 'Ensomni'. It concludes the piece with a final cadence. The lyrics 'ri - tar dan do' are written below the notes in the right hand. The dynamics are marked as piano (p).

GENT DE TEATRE

L'AVELÍ ARTÍS

Caricatura
den Passarell

L'Artís es un amic meu, un entranyable amic que ocupa un lloc predilecte dins de les meves més cares afeccions. Faig franca i pública declaració d'aqueixa cir-

cumstancia perquè si'm deixés endur d'una tant convencional com hipòcrita rutina, molt extesa de llavis enfòra, però gens sentida de cor endins, ara, l'amistat amb l'Avellí em privaria de manifestar la meva devoció envers l'excelent comediògraf, amb l'obligació de callar o de dissimular, al menys, els elogis justos que les seves obres se mereixen.

Si les meves paraules encomiàstiques pera l'amic són un pecat d'indiscreció, me'n faig responsable tot seguit i sens promesa d'esmena, ja que prefereixo caure en culpa d'aquesta mena que deixar de ser sincer.

Entenc que si l'amistat, una de les virtuts més rares i més santes, ens imposa sacrificis, aquests deuen esser els de perdonar agravis, dissimular defectes i compadir equivocacions, però mai, si volem conservar la noblesa d'esperit i una íntegra consciència, deuen estar-nos vedat l'aplaudir primer que tothom els mèrits obtinguts i les bones obres dutes a terme pels amics, i d'entusiasmar-nos-hi amb més dret que ningú, perquè la cordial comunitat d'afectives relacions ens infon, en uns i altres, l'orgull i la gloria de l'èxit obtingut i la satisfacció de la justícia, lleialment manifestada.

Ademés, les obres teatrals de l'Artís són tant fresques i diàfanes, estan tant sadollantes de sanitat i optimisme, que amb els aplaudiments de l'espectador s'endú, al mateix temps, la simpatia i els desitjos dels que, al deixar de picar de mans, les allarguen, franques i efusives, al que des d'allavors ha d'esdevenir un amic.

Perquè l'Artís, amb les seves produccions, tant lluminoses i flairantes, no obté solament llores, sinó que adquireix, de més a més, bons amics — atrets per l'encís de la seva labor literaria — que's complauen amb l'agudesia del seu ingeni, riuen la seva ironia, tant subtil com feridora, s'encomanen el seu caràcter subversiu, rebel i inquiet, gens donat a la falsa modestia ni a la vacua presumpció, que soporten les seves coses, fruit de la seva ingenuïtat i franquesa; perquè tot això, que suposa

per complet la personalitat íntima de l'Artís, crea una amable avinentesa entre amics, de tal manera, que si una circumstancia qualsevulga fa que'ls lligams amistosos s'afuixin no's rompen mai per complet, car l'Artís du dins d'ell, n'està penetrat, la claretat del nostre cel meridional, la blavor de la mar llatina, la llum del nostre sol, la gracia i l'aticisme dels pobles que deixaren a Catalunya un llegat d'espíritualisme.

L'Avelí Artís entrà en la vida escènica de Catalunya en els moments que's discutía amb més apassionament un aspecte relacionat amb l'art teatral.

Se parlava allavors, com encara se'n parla ara, de la *comedia rural* i de la *comedia ciutadana*.

Les discussions prenién l'agudesia que dona el tenir un criteri tancat i exclusivista, sigui en la qüestió que's vulgui.

Els partidaris de l'*art rural* deien — o si no ho deien pretenien demostrar-ho amb les seves obres, — que no feien altra cosa que reflexar costums i dibuixar tipus. Els campions del *ciutadanisme* en l'art acusaven als seus contrincants de xabacanisme i grolleria, i com a mostra i patró de lo a que s'encaminaven les seves conviccions, ens presentaven un arquetipus de distinció i d'aristocraticisme, bonic i frívol, però sense ànima ni nirvi, sense fesomia ni personalitat pròpies i movent-se com un autòmata, enginyós de mecanisme, però fred i incapaç de fer-nos commoure i sentir.

Ambdós partits, obstinats cada un d'ells amb la seva deria, s'allunyaven del favor del públic, i encastellats en les seves posicions s'isolaven i's tancaven en una voluntaria presó, de la qual era fàcil no'n sortissin.

Els *tradicionals*, els de l'*art camperol* i *típic*, creien servir la seva causa oferint-nos pallassos de pagesia, amors pastorals d'Arcadia amb fetor d'all-i-oli, menaques de trabucs i pedregada de *tafois*.

Els *civilistes*, els *ciutadaníssims*, els sacerdots de la literatura amb guants, ens ensopiren amb les seves deliquescents i soporíferes produccions, que tenien el

privilegi d'allunyar l'espectador i de fer badallar als que formaven en l'obstinat nucli dels *inadaptats* i dels *incompresos*.

Una forma i altra de literatura no eren dignes ni de lo que'l nostre poble necessita, ni de lo que les condicions actuals del modern teatre exigeixen. Ni els *Tòfols* de la grotesca farsa són tipus catalans, ni són dignes de la nostra atenció els esblaimats i misteriosos personatges que *fan la seva obra, que no'ls han deixat fer la seva obra i que's maten per la seva obra*.

L'Artís, amb el seu teatre, vingué a donar la nota justa de la comedia moderna, de la qual tant adalerats n'estavem, i sense erudició ni amb el *parti pris* de fer obra transcendental, ha anat periòdicament fent ofrena a la literatura dramàtica d'obres que tenen el gust saborós dels fruits madurs dels nostres arbres, i la senzilla, però intensa sentor de les nostres flors.

Els noms de les comedies de l'Artís sonen a madrigal, i la seva manera de fer ens recorda Marivaux, a l'ensem que'ns diu ben eloqüentment que'l que les ha escrites no es pas, certament, un home del Nord, fred i brumós, ni d'un país d'odis, amors i passions luxurians i fogoses, sinó que es fill d'una terra ponderada, ben mediterrània.

Els assumptes que l'Artís posa en les seves comedies són tant naturals, gens extrems, tant vius en nosaltres, que'ls admirem sense esforç, i que'ns sorprenen, no precisament per ells mateixos sinó per la traça com han estat posats en escena i la fluïdesa i exquisida suavitat del diàleg, mai encarcerat ni emfàtic, però mai tampoc vulgar ni groller.

En aquest concepte, en el de cuidar el llenguatge i en l'habilitat de dialogar, l'Artís n'es un mestre perfecte, i a falta d'altra condició, aquest mèrit ja fora per sí sol un motiu de lluïment en la seva personalitat literària.

Havem parlat ja del sà optimisme que traspua en totes les obres de l'Artís: cal que diguem, encara que fent-ho constar solament, que'l jove comediògraf ha encertat a fer *moralitat* en el seu teatre, sense

ofendre-ns amb obscenitats escandaloses ni amb atreviments vergonyosos, però sense caure tampoc en el camp oposat d'escriure comedies pera col·legis de monges.

I, sobre tot, encara que les produccions de l'Artís siguin el reflexe de la nostra vida quotidiana, amb els seus vicis i amb les seves virtuts, sense complaure-s en presentar-nos casos morboses, al contrari, extenent un vel de benevolença damunt les humanes flaqueses, l'Avelí Artís enlaira els assumptes i els amoreixa amb la carícia

d'una ànima poètica que embelleix tot lo que toca.

Algun crític, parlant de *La sagrada família*, l'obra fa poc estrenada, ha dit que l'Artís, amb aquesta comedia, no ha guanyat res respecte a les seves anteriors.

Si aixís es, ens en alegrem, perquè ens acontentaríem amb escriure que no's moguéssim del seu actual camí, si es que hagués de donar un pas enrera, o desviar-se, en perjudici d'ell i del teatre al qual dona gloria.

FRANCESC CURET

BARCELONA TEATRES

Espanyol.—SINDICAT D'AUTORS DRAMÀTICS CATALANS.—Les representacions de *La sagrada família* han seguit fins al dijous amb gran èxit.

Junt amb l'autor, ha estat aplaudida l'interpretació que'ls comedians del Sindicat donen an aquesta obra. Les senyores Baró (E. i A.), les senyoretes Fremont, Mestres i Persiva i els senyors Piera, Daroqui, Viñas, Goula, Capdevila, Tor, Pubill, Galceran, Bardem, Baduell, Aymerich, Cervera, Casanovas, Sirvent, Ribas, Devil i Puig, han complert dignament la seva tasca en aquesta notable obra, contribuint no poc al seu bon èxit.

Aduc el senyor Guixer, que, per amistat amb l'Artís, s'ha encarregat del paper sense paraules de «Frederic», se fa celebrar pel públic.

— Air devia estrenar-se *La casa de tot-hom*, comedia en tres actes den Josep Morató, els assaigs de la qual feien esperar un èxit pera'l notable escriptor.

Cercle de Sans.— La Companyia del Sindicat d'Autors Dramàtics Catalans posà en escena, el dissabte i diumenge, respectivament, les obres *La dida*, *El campanar de Palma* i *Agencia d'informes comercials*, fent-ne una excel·lent execució, tal com ja ens tenen acostumats els nostres actors.

Al final d'*El campanar de Palma* demanaven l'autor (?).

SOCIETATS PARTICULARS

ATENEU OBRER DEL DISTRICTE II.—Baix la direcció den Boquet se representà, el diumenge a la vetlla, la comedia *Jimmy Samson* i l'episodi *Els segadors de Polònia*.

En la comedia's varen distingir-s'hi els senyors Boquet, Simon i Viñallonga.

El senyor Fàbregas, un poc insegur.

Les senyores Morera i Duran, regulars; molt be el nen Galabert i la nena Font.

L'interpretació dels demés, bastant insegura.

L'execució dels *Segadors*, molt acertada, sobresortint en Boquet en el protagonista; la senyoreta Duran, discreta.

El treball dels demés, molt ajustat, i el conjunt, molt acertat.

Al final de l'obra va esser cridat el senyor Burgas, que sortí a l'escena.

ATENEU OBRER DEL DISTRICTE III.— A càrrec de l'agrupació «Esclat Artístic», diumenge a la tarde posaren en escena l'obra en tres actes *Les joies de la Roser*, que assolí una interpretació quelcom insegura.

Se feren aplaudir, no obstant, els senyors Sagarra i Corberó (A.) en els papers de «Melcior» i «Bernat», respectivament.

El mateix dia a la vetlla el quadre de l'Ateneu posà en escena el drama en un acte *Pobre mare!*, que fou un èxit per aquest elenc; per aital motiu foren ovacionats els joves Mulet, Ventura, Font i Perbellini (E.).

La direcció, a càrrec den Perbellini (E.), digna de tot elogi, sobre tot al final, que commogué l'auditori de veres.

La concurrència, que omplenava la sala, aplaudí als interpretadors, com aixís mateix als nois de la secció de gimnàstica rítmica del Centre Moral Instructiu d'Hostafrancs, que executaren diferents exercicis del seu repertori.

CENTRE RADICAL DEL DISTRICTE III.— Amb l'obra *La mare eterna*, el quadre que dirigeix el senyor Palacios, obtingué un èxit falaguer. L'execució fou força acertada, notant-s'hi, emperò, que hi havia manca d'assaigs, sobre tot en les escenes de conjunt.

Es digne d'elogi el treball dels senyors Palacios

i Sànciz, com també al de la senyoreta Escriu, que en la «Marió» estigué deliciosíssima, donant força relleu al personatge.

ESBART ARTÍSTIC. — El quadre escènic d'aquesta societat posà en escena, el passat diumenge, el drama *El mistic*, baix la direcció del senyor David, el qual cuidà amb acert el conjunt.

En l'interpretació: en Vilar, en el protagonista, admirable de gest i de dicció; en Munné, molt segur i força en caràcter en el paper de «Bisbe»; la senyoreta Vallvé i senyora Borralleras, molt ajustades i plenes d'expressió; i els senyors David, Costa, Rovira (A. J.), Biunala, Ribes, i altres qual nom sentim no recordar, acabaren de millorar el conjunt amb el seu discret treball.

NIU GUERRER (Mercaders, 26). — Aquesta societat prepara pera'l dia 25, festivitat de Nadal, una extraordinària funció, representant-se el drama *La Tosca*, amb una esplèndida presentació, prenent-hi part la senyoreta Vallvé, que farà la protagonista.

Gracia

CENTRE NACIONALISTA REPUBLICÀ. — El dia 15 la companyia Fuster-Aviñó posà en escena la comedia dramàtica *Lo mas perdut*.

En l'execució—que, en general, siguié regular—sobressortiren notablement la senyoreta Roca i el senyor Aviñó. En els demés interpretadors s'hi veia bona voluntat.

Els conjunts, fluïxos; la presentació escènica, poc meditada.

«**LA MARGARITA**». — El passat diumenge, a la tarda, feu son debut la nova companyia que dirigeix el senyor Marxuac amb les obres *La malvasia de Sitges* i *El mestre de minyons*. Totes dugues obtingueren una molt justa interpretació, especialment la darrera, en la qual el senyor Marxuac fou justament ovacionat. També sobressortí l'actor senyor Castellet, que continuarà actuant en aquesta companyia.

La secció dramàtica del Centre Moral Instructiu de Gracia donà fi a la vetllada posant en escena, amb poca fortuna per cert, la comedieta *A cà'l sabater*, però sense dames.

Sant Andreu

FOMENT ANDREUENC. — El passat dia 10, a la nit, se posà en escena l'obra *La mà de mico*, en la qual ratllà a gran altura la simpàtica Pepeta Roca, que's guanyà sorolloses ovacions. En Pubill i en Capdevila, acertats y coneixedors de l'escena. Molt be en Cabruja, i bons ajudants els demés, que compliren com esperavem.

Com a començament, representaren el drama *Lladres!*, amb una execució admirable, i per fi de festa *El pintor de miracles*, en el qual hem de dir, amb justícia, que no estigueren massa acertats. Els preguem que no suprimeixin papers, com va passar en aquesta última, ont no hi va sortir la dona del «Notari», fent un mal efecte gran.

La presentació escènica massa regular.

CASINO «EL PROGRESO». — Després d'un drama castellà, el jove A. Travesset, el passat dia 15, recità *L'enganya-pobles* amb una naturalitat digna d'elogi.

JOVENTUT REPUBLICANA RADICAL. — En aquesta societat representaren, el dia 14 del corrent, *La nit de Reis*, amb insegura execució; no obstant, en Galicia's portà bastant be. La senyora Montal, regular. Als demés els faltava estudi.

Sant Gervasi

CENTRE AUTONOMISTA CATALÀ. — El diumenge passat representaren la comedia *La germana gran*, l'execució de la qual fou força acceptable.

La senyora Abella de Guri, que debutava en aquest local, demostrà esser una bona artista, mantenint la rialla en l'auditori amb sa envejable vis còmica. El senyor Capafons, com sempre, acertat. Els demés, senyores Perramón i Roca i senyors Clariana, Oliver, Barraceta, Gras, Parellada i altres, treballaren amb acert.

Pera'l diumenge vinent hi ha anunciada una vetllada en honor del gran poeta Joan Maragall, prenent-hi part distingits literats, un acreditat orfeó, i posant-se en escena el segon acte de sa obra pòstuma *Nausica*.

DE FORA

Badalona

CENTRE DE NOSTRA SENYORA DE MONTSERRAT. — Diumenge passat, l'Agrupació Artística d'aquesta entitat posà en escena el drama *El misteriós Jimmy Samson*. La presentació, bastant cuidada. L'execució, un poc deficient, sobre tot al final del segon acte. Recomanem als voluntariosos aficionats que escullin obres més senzilles, car ne treuran millor partit. El senyor Vilaret, en el difícil «Jimmy Samson», va esser el que's portà més be, tenint alguns moments molt feliços, recitant sempre amb bona seguretat i aplom. Molt be els senyors Botey, Queralt, Puig i Abel. El senyor Condominas, en «Evans», insegur i massa fatuós. Els senyors Camps, Jofre, Martí i Fonollà, a l'altura de llurs petits papers. El senyor Porta tenia moments de tot. Les senyores Fornés (A.) i Ferrándiz, be.

Com a fi de festa representaren *El virolet de Sant Guim*, assolint boua execució.

Pera la nit de Nadal tenen anunciat el drama *Terra baixa*, estant confiat el «Manelic» al jove Vilaret.

CENTRE BADALONÍ. — La companyia badalonina Terradas-Casas representà, en el local d'aquesta entitat, la tarda del diumenge prop-passat, *El cor del poble*. L'execució fou bona, i s'hi distingiren el senyors Terrades, Gili, Boix, Clapés i Casas. La senyora Villalba estigué regular.

La peça *Lo que no vulgues per tu...*, esporgada i corretgida, divertí la concurrència, essent aplaudit, a més dels esmentats, el senyor Giró.

CENTRE CATALANISTA «GENT NOVA». — En la vetllada organitzada per la secció dramàtica recitaren treballs, amb molt acert, els senyors Caballé, Salvador, De Tera, Rosés, Arpí i don Rafael Bori, d'EL TEATRE CATALÀ de Barcelona. Finalitzà la festa amb un escullit programa musical.

Castellar del Vallés

CENTRE CASTELLARENC. — Dugues funcions últimament donades en la sala d'aquest Centre, que han estat dos nous triomfs pera l'Esbart Teatral.

El dia 1 del corrent posaren en escena les sar-sueletes catalanes *La barca*, *Un músic de regiment* i *La conquesta del papà*, que obtingueren una bona execució.

Eldia 15 omplenaren el programa amb la joguina *Gos i gat*, amb gran acert desemenyada per la se-

nyora M. Faura, senyoreta Romagosa i senyors Romeu i Benasco.

Estrenaren, en aquest poble, la comedia *L'endemà de bodes*, lluint-se, en primer lloc, el senyor Sellent, tant dirigint, com interpretant l'obra. Foren també els aplaudiments per al senyor Benasco i els senyors Carné, Vall, Romeu i Girbau, junt amb les senyores ja esmentades.

Llansà

CASINO «L'ARTESANA». — Els aficionats del Port de la Selva, dirigits pels senyors Benedicto i Planas, amb l'actriu senyoreta Paquita Lostaló, el diumenge passat posaren en escena la tragedia, poc coneguda al teatre català, original del senyor Benedicto, *Feudal del castell de Sales*.

Tant els aficionats, senyors Cairó, Valls i Costa, com els actors interpretaren l'obra com verament se mereixia; i també la senyoreta Lostaló fou digna d'aplaudiment per la bona interpretació del paper de «Magda».

La joguina *Ai, que ve la dona!* fou també molt ben executada.

Lleida

SOCIETAT «LA PALOMA». — Donaren dues representacions de la comedia *Samatruquis*, fent-se aplaudir la senyoreta Pin i els senyors Gual, Jové i Panadès, que la desmenyaren.

— En Joan M. Morante, director del periòdic lleidatà *El Teatre dels Infants*, està organitzant per a dins breus dies una vetllada teatral dedicada als seus lectors. Sembla que dita festa se celebrarà a la Sala Novelty. Es probable que posi en escena *El titella pròdig*, den Rusiñol.

Molins de Rei

CINE DELICIAS. — La comissió de festes d'aquesta vila organitzà per al dissabte, 14 del corrent, una magnífica vetllada en la qual hi prengué part l'actor del teatre català don Lluís Puiggari.

Se representà, en primer lloc, el drama *Cors que senten*, per la senyora Molgosa i els senyors Puiggari, Port, Gres, Pla i Costa.

L'episodi den Burgas *Jordi Erin* ocupava el segon lloc del programa, interpretat magistralment pel senyors Puiggari i el seu fill, un diminut actor de dotze anys, que digué el paper de «Jordi» amb un gènit i força gens vulgars en un actor tant jove, sorprenent i admirant a la concurrència la gràcia i espontaneïtat del seu art primerenc. El públic premià el treball d'ambdós amb una forta i merescudíssima ovació.

Després de l'execució d'una peça castellana, i com a fi de festa, posaren *Felicitat eterna*, den Puiggari, molt ben treballada per la senyora Molgosa i els senyors Munné, Tort, Julià i Port.

Sabadell

SOCIETAT CHORAL «COLÓN». — El dia 15 a la vetlla va representar-se el drama *El mas perdut*, que en conjunt sortí ben arrodonit, emperò cal advertir l'inseguritat del senyor Montsec en el paper de «Baró».

El senyor Girbau, en l'«Erasmé», be de caràcter; en el tercer acte devia fer certs canvis de to imprescindibles. El senyor Rabassó, massa dramàtic. Justos els senyors Viladomat, Fainé, Ibars, Puig, Camps, Julià, Elías i Mas i la senyora Amic.

Abans de començar, el senyor Alavedra recità el monòleg *Esclau del vici*, que fou, amb justícia, aplaudit.

Vic

«CATALUNYA VELLA». — Dissabte passat, la companyia Tubau-Marcet representà l'obra *L'endemà de bodes*. En l'execució s'hi lluí extraordinàriament la senyoreta Tubau. Els demés, secundaren molt be.

□ □ □

NOTICIES

L'acte d'entrega de l'àlbum de firmes a l'eminent dramaturg Ignasi Iglesias tindrà lloc el diumenge, dia 29, a les sis de la tarde, en el restaurant Mundial Palace, solemnitzant-se amb un exquisit *lunch*, al qual, ademés de l'Ajuntament, han promès assistir-hi distingides personalitats de la política i de les arts.

Al preu de 1'60 pessetes, se despatxen, fins el dia 25, en *L'Avenç*, contrasenyes per a assistir a l'esmentat acte.

Don Àngel Guimerà ha marxat a Madrid per a assistir, segons diuen, a l'estrena de *La reina jove*, pròxima a representar-se a l'Espanol.

Se diu que'l personatge «Roland» serà interpretat pel primer actor Francisco Fuentes.

En Santiago Rusiñol, a qui tenim novament a Barcelona, ha llegit a un grupu d'amics una nova producció escènica en un acte, de títol *La lepra*, plena d'aquell humorisme que'l caracteritza.

Ha mort a Madrid en Vital Aza, el popular escriptor que amb les seves obres constituí una època del teatre castellà.

La Premsa diària ja ha fet la biografia del notable autor, que aconseguí èxits ben merescuts. *Zaragüeta*, *El sombrero de copa*, *El afinador* i tantes altres passejaren pels cartells dels teatres d'Espanya durant una pila d'anys.

Havia traduït al castellà les obres den Rusiñol *L'alegría que passa* i *El prestidigitador*, valent-li, la cura amb que ho havia fet, elogis ben merescuts.

Descansi en pau.

L'excés d'original ens impidex publicar les seccions «Teatre castellà» i «La moda en el teatre».

Kiosco del Liceu

Rambla del Centre, davant del Liceu

Llibres
Periòdics
Revistes
Diaris

nacionals i estrangers

MOBLES REIG TRANSFORMABLES

EXPOSICIÓ

Passeig de Gracia, 27

El Kiosco FRANCO-ESPANYOL

de davant de ca'n Cuadros
s'acaba de traslladar a la

Rambla del Mitg

(Davant per davant del carrer den Fernando)

: DOLCERÍA : FRANCESA

DE

Parcerisas

... ..

XACOLATERIA
REFRESCS
FIVE O'CLOCK TEA

... ..

SORTIDES DE TEATRE A 2 PTES.

Especialitat de la Casa

...

Hospital, 15 i 17

Nostres folletins

Acompanyen aquest número 32 pàgines de folletí: 16 de l'excelent comedia den J. POUS I PAGÈS,

Senyora avia vol marit

i 16 de l'aplaudida tragedia de l'AMBROSI CARRIÓN,

EPITALAMI

La publicació d'aquestes dues obres ens ha valgut l'èxit de venda que esperavem, patentitzant-se una vegada més l'entusiasme del públic català per aquestes dues produccions notabilíssimes.

Com a bona noticia als nostres llegidors, ens complavem en comunicar-los que, acabada l'edició d'*Epitalami*, vindrà a fer costat a *Senyora avia vol marit* la darrera estrena del Sindicat

La sagrada familia

Els que desitgin tenir enquadrnat L'ETERNA QÜESTIÓ poden passar per l'Administració, Porta-ferriça, 17, aont, mitjançant l'entrega dels folletins en bon estat i la quantitat de VINT CENTIMS, se'ls donará l'exemplar corresponent.

Preguem als nostres compradors que no tallin els folletins, puix dificulten l'enquadrnació de les obres i ens obligarien a no admetre-ls al venir a recullir-les.